



FEIA c/o Seacon

Att. Anke Struve

Vesterbrogade 17, 1. sal

DK-1620 København V

Rapport

Miljøvurdering - etablering af sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a- Rev 3

Modtager: Femern A/S

Attention: Anders Bjørnshave, Femern A/S

Kopi til:

Sag: 01-05-03_Ad hoc support to Advanced Activities

Udarbejdet af: Martin Kielland. Opdateret af Anke Struve.

Kvalitetssikring: Ole Kaare Jensen

Dato: 20-10-2014

Seacon ref. 01-05-03_L002-rev003

1 Indledning

I forbindelse med etableringen af den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst) vil den 8,2 ha store Strandholm Sø blive nedlagt. Dette er beskrevet i VVM for den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst) /1/.

I /1/ er beskrevet, at der planlægges etableret en ny sø med samme rumlige udbredelse (areal og gennemsnitlige vanddybde) som Strandholm Sø. Den nye sø vil have den samme økologiske funktionalitet som Strandholm Sø. Den nye sø vil herefter være benævnt sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a. Herudover vil søen blive omgivet af lysåben natur. Det samlede område med lysåben natur og ny sø vil være på 60,4 ha.

I /1/ er givet en række forslag til placeringen af en ny sø baseret på en grundig analyse af området omkring Kyst-kyst projektet. Nu er den endelige placering for en ny sø, valgt til en lokalitet i Saksfjed Inddæmning, nærmere bestemt matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a. Der er flere årsager til, at denne placering er vurderet at være den bedst egnede, herunder jordbund, hydrologi og biologiske forhold. Placeringen af en sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a er vist på figur 1.

Nærværende rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved anlæg af en sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a, på den givne lokalitet. Derudover indeholder denne rapport en foreløbig vurdering af påvirkningerne på Natura 2000 område "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog – Rødsand nr. 173 (se kapitel 3.13), samt en vurdering af påvirkninger på bilag IV arter (se kapitel 0).



Figur 1: Forslag til placering af en sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a med tilhørende ny natur. Projektområdet er vist med mørk blå strek.



2 Projektbeskrivelse

Den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a etableres i forholdet 1:1 til Strandholm Sø. I projektområdets sydvestlige del etableres desuden to vandhuller, som er miljøvurderet i et separat notat /7/. Udover de nye vandområder etableres der tilknyttet terrestrisk lysåben natur rundt om søen på den resterende del af projektområdets 60,4 ha. Se figur 1. Det nye naturområde, vil kunne forbinde eksisterende kystnære eng- og strandengsområder (langs diget), med mose og skovområder i den nordligere del af Saksfjed Inddæmning.

Anlægsarbejdet

Etablering af den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a udføres ved at afbryde den nuværende dræning af området, kombineret med afgravning. Gravearbejdet forventes at tage 4 – 6 måneder og udføres med gravemaskiner, bulldozere og lastbiler.

Anlægsarbejde vil ske indenfor projektområdet (som vist på figur 1) og blive udført i dagtimerne (7 - 18).

Udformning



Den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a udformes med tre øer og flere holme ud i søen. Herved opnås en varieret bredzone og områder, som er relativt uforstyrrede af besøgende ved mindesmærket, henholdsvis diget. Udformningen af søen er vist på figur 1.

Det forventede vandspejl (vinter) etableres i kote -0,75 m DVR90. Søen etableres med maksimal vanddybde på 1,5 m. Således er det maksimale bundniveau kote -2,7 m DVR90.

Den opgravede jord vil blive indbygget indenfor projektområdet. Projektområdet dækker den marklod, som søen er placeret på (markeret med blå firkant på figur 1). Hele projektområdet ligger på samme matrikel. I den sydlige del af projektområdet mod havet vil jorden først og fremmest blive anvendt til at skabe forhøjninger, der følger det naturlige kystlandskab langs diget. Herudover vil der indenfor projektområdet blive udført en mindre hævnings af terrænet. Denne udformes således, at terrænhævningsen ikke umiddelbart vil kunne erkendes visuelt. Det er beregnet, at der i alt skal afgraves, flyttes og genindbygges ca. 100.000 m³ jord. Jorden består fortrinsvist af marint sand, da projektområdet ligger i en gammel fjordarm.

I områder, hvor terrænet er lavest, kan der indbygges op til 0,6 m jord i projektområdet, uden at det overstiger terrænet vest for projektområdet. I delområder, nord og nordvest for søen, hæves terrænet yderligere med 0,15 m op til en terrænkote på 0,15 m DVR90. Den maksimale terrænhævnings vil således være 0,75 m og kun indenfor projektområdet. Terrænet tilpasses med et svagt fald i den nordøstlige del af projektområdet, som grænser op til et laverebeliggende område mod øst. Der foretages mindre ændringer i afvandingsystemet med henblik på at hæve vandstanden lokalt i projektområdet, uden dog at påvirke afvandingsen uden for projektområdet væsentligt. Grøften i den sydlige grænse til projektområdet sløjfes på den østligste delstrækning ved tilkastning med overskudsjord fra udgravning af søen. Grøblerenderne tilkastes indenfor den østlige del af projektområdet.

Efter at søen er etableret, og jordarbejderne er afsluttet, bliver der etableret lysåben natur rundt om søen indenfor hele projektområdet.



Figur 2: Forslag (skitse) til udformningen af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a.



3 Miljøvurdering

3.1 Eksisterende forhold

Projektområdet er beliggende i Saksfjed Inddæmning. Således er terræn beliggende under havets overflade. Hele området er på nuværende tidspunkt i omdrift, hvor majs og byg er de primære afgrøder.

Syd og nord for området findes større sammenhængende § 3 beskyttede naturområder i form af tidvis våd eng og mose (mod nord), henholdsvis strandeng og eng mod syd i tilknytning til det eksisterende dige. Hele Saksfjed Inddæmning er beskyttet under Natura 2000. Saksfjed Inddæmning, hvor søen skal ligge, er fredet, jf. ved overfredningsnævnets afgørelse af 19. maj 1989.

Projektområdet er beliggende i landzone og er ikke omfattet af lokalplaner. Den sydlige del af projektområdet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen.



3.2 Landskab og jordbund

Eksisterende forhold

Terrænet er fladt og beliggende under havets overflade, hvorfor landskabet tydeligt bærer præg af at være tidligere havbund. Der udføres intensiv dræning af området, der dyrkes i omdrift. Hele området er sandet uden et egentligt muldlag.

Søen vil ligge i et område, hvor de landskabsmæssige elementer er fredet, og kystlandskabet, jf. fredningen af 19. maj 1989, ønskes bevaret.

Vurdering af påvirkninger

Landskabet vil blive modificeret i form af anlæg af sø, og indbygning af jord, jf. kapitel 2 projektbeskrivelse. Anlæg af søen vil have en permanent virkning på landskabet, der strækker sig fra anlægsfasen og gennem hele driftsfasen.

Søen vil fremover være et karaktergivende nyt landskabselement, sammen med de tilknyttede nye naturarealer. Visuelt vil eksisterende udsyn bevares, og området vil efter anlægsperioden fremstå lysåbent og uforstyrret. Idet der skabes en vandoverflade i et område, der er tidligere havbund og med terræn beliggende under havets overflade, vil søens vandflade give et mere naturligt præg på landskabet end det er tilfældet med den nuværende landbrugsdrift.

Samlet set vil der være tale om en væsentlig ændring af de eksisterende landskabsforhold. For mange vil denne ændring opleves som positiv. Etableringen vil kræve, at der dispenseres for fredningen, samt for strandbeskyttelseslinjen.

På det 8,2 ha store areal, hvor den nye sø etableres, vil jordbunden blive påvirket, idet jorden afgraves, flyttes og genindbygges indenfor projektområdet. Påvirkningen vedrører et mindre areal af den samlede forekomst af tilsvarende jord i Saksfjed. Det vurderes på denne baggrund, at påvirkningen af jordbunden ikke er væsentlig. Det er vurderet, at terrænreguleringen vil kunne tage hensyn til områdets landskabelige karakter. Projektområdet vil stadig fremstå som en lav udstrakt flade med små næppe synlige variationer i terrænhøjder, med sammenhæng til de tilsvarende lave områder i øst, nord og vest og reference til den fortidige flade fjordbund i synlig landskabelig kontrast til klitter og det forhøjede terræn langs med det Lollandske dige.

3.3 § 3 natur, overfladevand og grundvand

Eksisterende forhold

Terrænet er beliggende under havoverfladen. Derfor er området intensivt drænet. Dræningen sker ved deciderede drængrøfter, hvor hovedkanalen (umiddelbart nord for projektområdet) er klassificeret som offentligt vandløb (Tilløb til 41-L) og således § 3 beskyttet. Herudover er der igennem hele området etableret grøblerender, der i perioder er tørre.

Projektområdet har ingen drikkevandsinteresser. I projektområdet findes alene et terrænnært grundvandsmagasin med frit vandspejl. Mægtigheden af dette magasin er ca. 2 – 4 m, og afgrænses af et underliggende lerlag.



Vurdering af påvirkninger

Ved etablering af den ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a skabes en ny "åbning" til det øvre grundvandspejl i projektområdet. Dette minimerer i princippet jordlagenes grundvandsbeskyttelse og øger sandsynligheden for forureninger.

Dræningen af projektområdet vil blive minimeret. Dette sker ved, at grøblerender sløjfes, og den sydlige grøft tilkastes på den østlige delstrækning. Grundvandspejlet vil blive fastholdt i det nuværende niveau i de drængrøfter, der omkranser projektområdet nord, øst og vest for området. Det kan således ikke helt udelukkes at der vil ske en lille stigning (5-10 cm) i grundvandspejlet i den § 3-beskyttede eng syd for projektområdet. Vurderingen bygger på at grundvandspejlet at dømmes efter vandspejlet de eksisterende strandsøer i området allerede er tæt på kote 0,00 m DVR90, som udenfor diget. En stigning på 5-10 cm vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger på tilstanden af den § 3 eng syd for projektområdet, da vandstandshævningen er lille og naturtypen indeholder våde biotoper.

Syd for projektområdet, dvs. i det nuværende dige og landskabet nord for diget vil der teoretisk set kunne ske en mindre hævnning af det terrænnære vandspejl.

Idet der etableres natur, vil der ikke forekomme forurenende aktiviteter i driftsfasen. Det terrænnære grundvand har ikke drikkevandsinteresser. Således vurderes påvirkningen af grundvand samlet set som ikke væsentlig.

Der forekommer ingen eksisterende beskyttede vandløb, søer eller vandhuller indenfor projektområdet, som direkte påvirkes. Vandspejlet fastholdes i nuværende kote nord, øst og vest for projektområdet. Afvandingsforholdene vurderes ikke i væsentlig grad at ændre sig uden for projektområdet. I området øst for projektområdet afskæres påvirkningen af et forhøjet vandspejl af den syd-nord gående grøft. Der er ikke i nærværende projekt indeholdt forslag til ændret afvanding i området vest for projektområdet. Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at der vil ske en lille stigning (5-10 cm) i grundvandspejlet i den § 3-beskyttede eng syd for området. Vurderingen bygger på, at grundvandspejlet at dømmes efter vandspejlet i de eksisterende strandsøer i området allerede er tæt på kote 0,0 m DVR90, som uden for diget. Således vurderes de § 3 beskyttede vandløb og søer uden for projektområdet ikke at blive påvirket væsentligt.

3.4 Plante og dyreliv

Eksisterende forhold

Projektområdet er beliggende på landbrugsjord i omdrift. Der er ikke konstateret væsentlige naturinteresser indenfor projektområdet (herunder § 3 beskyttet natur, fredede arter, bilag IV beskyttede arter eller rødlistede arter).

Vurdering af påvirkning



Notat

I anlægsfasen vil der blive udført jordarbejde. Efter anlægsfasen vil der være skabt en række habitater (sø og lysåben natur), der vil være attraktive for en række arter som eksempelvis maj-gøgeurt, bakke-gøgelilje, padder, hare, fugle mv.

Grundvandsspejlet syd for projektområdet vil som tidligere beskrevet blive hævet. De naturarealer, der findes syd for projektområdet, er § 3 beskyttede og klassificerede som strandeng og tidvis våd eng. En vandstandshævning indenfor projektområdet vil potentiel kunne gøre, at de § 3 beskyttede arealer bliver mere saltvandspåvirkede, da der da kan trænge mere saltvand ind gennem jordlag under diget.

Hævningen af vandstanden vurderes at have, hvis nogen, positiv effekt på den § 3 beskyttede natur syd for projektområdet. Den teoretiske øgede saltpåvirkning vurderes således at have en positiv effekt på karakterarterne for § 3 naturtypen strandeng.

Projektet vurderes at styrke projektområdets værdi som fuglelokalitet. Således skabes nye raste-, fouragerings- og yngleområder for fugle. Samtidig styrkes projektområdets botaniske værdier, idet der opstår nye voksesteder for de naturtypekarakteristiske eng- og klitarter, herunder også nogle af de sjældne og fredede plantearter i Saksfjed (eksempelvis bakke-gøgelilje og maj-gøgeurt). Samtidig skabes der nye levesteder for pattedyr, padder og krybdyr, herunder især padder.

3.5 Kulturarv og arkæologi

Eksisterende forhold

Ifølge Kulturstyrelsen kortdata er der ingen fredede fortidsminder eller fund i projektområdet /3/.

Fra andre dele af de inddæmmede områder vides, at der under det eksisterende terrænnære sandlag påtræffes et gytjelag og herefter lerlag. Netop i dette gytjelag er der konstateret en række arkæologiske fund (hidrørende fra stenalderen). Gytjelaget forventes beliggende under kote -3 m DVR90. Inden anlægsarbejdet starter, vil der derfor blive gennemført boringer for at afklare, hvorvidt arkæologiske forundersøgelser vil være nødvendige. Viser dette sig at være tilfældet, vil arkæologiske forundersøgelser blive udført.

Vurdering af påvirkninger

Det maksimale bundniveau som gravearbejdet forventes at nå er kote -2,7 m DVR90. Således forventes kulturarvsmæssige eller arkæologiske interesser ikke at blive berørt af arbejdet i anlægsfasen.

Den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a er placeret, så besøgende til det eksisterende mindesmærke fra 2. verdenskrig kan se ud over søen.



3.6 Friluftsliv

Eksisterende forhold

På nuværende tidspunkt har offentligheden ikke adgang til projektområdet. Syd for området findes gangsti og markvej langs diget, henholdsvis cykelsti på diget. Endvidere er der offentlig afgang til mindesmærke øst for projektområdet.

Vurdering af påvirkninger

Der forventes ingen påvirkninger af friluftslivet i anlægsfasen, da anlægsarbejdet foregår på arealer, der i dag har adgangsforbud for offentlig færdsel, ligesom de nuværende stisystemer vil ikke blive påvirket under eller efter anlægsperioden.

Den nye sø er placeret tæt på mindesmærket, hvor der er en adgangsvej, som giver mulighed for at komme tæt på søen uden at skræmme fugle på eller omkring søen. Adgang fra Hyldtofte Østersøbad til den foreslåede placering kan ske via diget, og afstanden er i fugleflugt ca. 1 km. Dette er mindre afstand end fra Hyldtofte Østersøbad til den nuværende Strandholm Sø (ca. 2,5 km) og svarer stort set til afstanden imellem havnemolerne for Rødbyhavn havn (ca. 0,7 km). Det er hensigten, at der med denne placering af søen er mulighed for at skabe en uforstyrret fugle- og naturlokalitet, hvor der samtidig er rum for oplevelse og iagttagelse af naturen.

3.7 Luft og lokalklima

Eksisterende forhold

Projektområdet ligger udenfor tætbebyggede arealer, med næsten en kilometer fra søen til nærmeste bebyggelse. Luft og lokalklima afspejler at der er tale om et intensivt landbrugsområde, beliggende kystnært ved Sydlolands kyst. Den fremherskende vindretning er sydvest.

Vurdering af påvirkning

Der er ingen påvirkning af lokalklima i anlægs- eller driftsfasen. I anlægsfasen vil der kun forekomme emissioner til luft fra de anlægsmaskiner, der skal udføre jordhåndteringen.

Under anlægsarbejdet vil der ikke forekomme emissioner til luft, som vil have en væsentlig virkning. Denne vurdering er baseret på, at det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for emissioner til luft ikke vil blive overskredet. Der er ikke udført beregninger på emissioner af drivhusgasser i anlægsfasen, men anlægsarbejdet vurderes at være så ubetydeligt i sit omfang, at dette ikke kan have nogen væsentlig virkning på lokalklimaet.

Det kan således udelukkes, at anlæg af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a vil medføre væsentlig virkninger på luft og lokalklima.



3.8 Støj og vibrationer

Eksisterende forhold

Projektområdet ligger, som tidligere beskrevet, udenfor tætbebyggede arealer med næsten en kilometer fra søen til nærmeste bebyggelse. Nuværende støjklender i området er knyttet til normal intensiv drift af landbrug.

Vurdering af påvirkning

I anlægsfasen vil anlægsarbejdet medføre øget støj og vibrationer i området. I driftsfasen vil projektet ikke medføre øgede belastninger af området med støj og vibrationer.

Støj og vibrationer i anlægsfasen vil potentielt kunne forstyrre ynglende og rastende fugle i området. Støjniveauet vil være sammenlignelig (ca. 100 dB ved kilden) med den, der forekommer fra landbrugsmaskiner på arealet i dag. I forhold til landbrugsdriften vil støjen dog være mere koncentreret i udbredelse og tid, idet aktiviteterne er koncentreret i hhv. anlægsområdet og anlægsperioden for den nye sø. Da der er tale om landbrugsområder uden egnede ynglelokaliteter, og området som rastelokalitet udgør en ubetydelig del af de samlede rasteområder i Natura 2000 området for visse fugle (se også afsnit 3.13), vurderes der ikke at være en væsentlig virkning på fuglelivet.

I driftsfasen vil søen medføre forbedrede forhold for ynglende og rastende fugle i området, idet den nye sø vil tilføre nye egnede yngle og rastehabitater. Derudover vil der ikke længere forekomme støjende landbrugsmaskiner på arealerne.

Med næsten en kilometer fra søen til nærmeste bebyggelse vil jordarbejdet ikke medføre overskridelse af eksisterende støjgrænser (70 dB på facaden ved eksisterende boliger) i dagtimerne. Anlægsarbejdet vil alene foregå i dagtimerne.

Anlæg af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a vurderes ikke at medføre væsentlig virkninger som følge af støj og vibrationer.

3.9 Materielle goder

Eksisterende forhold

Landbrugsjorden udgør det væsentligste materielle gode i Saksfjed Inddæmning og projektområdet. Syd for projektområdet findes herudover det eksisterende lollandske dige.

Vurdering af påvirkninger

Projektets primære påvirkning er arealinddragelse af landbrugsjord. Herudover vil grundvandsstanden teoretisk kunne blive påvirket igennem diget.

Ved at inddrage projektområdet til lysåben natur og sø vil det ikke længere være muligt at anvende jorden til landbrugsjord. Dermed vil der være et tab i forhold til jordens materielle værdi for mennesket. I forhold til den samlede mængde landbrugsjord på Sydjylland vurderes tabet af 60,4 ha landbrugsjord ikke at være en væsentlig påvirkning. Ejeren bliver derudover kompenseret økonomisk for de inddragede arealer.

Hævning af grundvandsspejlet vurderes ikke at påvirke stabiliteten af diget eller påvirke digets nuværende funktion. Det vurderes heller ikke at påvirke øvrig landbrugsjord, idet der er dræn og afvandringsgrøfter



Notat

mellem projektområdet og øvrig landbrugsjord, således af ændringen af grundvandsspejlet vil være lokalt afgrænset.

3.10 Befolkning og sundhed

Eksisterende forhold

Projektområdet omfatter alene landbrugsjord. Nærmeste bebyggelse er Hyldtofte Østersøbad, knapt en kilometer vest for projektområdet og sommerhusene ved Brunddragene også ca. 1 km væk. Der er ingen eksisterende veje, cykel- eller gangstier i projektområdet.

Vurdering af påvirkninger

Projektområdet vurderes kun at have lille betydning for befolkningen og sundheden, idet der er tale om landbrugsjord i en afstand af knapt 1 km fra nærmeste bebyggelse (Hyldtofte Østersøbad og sommerhuse ved Brunddragene). Der sker således ingen arealinddragelse, fragmentering eller barrierevirkning for befolkningen af vigtige rekreative eller beboede arealer. Potentielle påvirkninger af sundhed i form af støjbelastning og vibrationer samt luft og lokalklima er behandlet under de respektive kapitler.

Etableringen af naturskønne arealer knapt 1 km fra Hyldtofte Østersøbad vil muligvis anspore flere til gå- eller cykelture langs diget. Dette vurderes som en positiv påvirkning.

Der vurderes således ikke at være væsentlige negative virkninger på befolkning og sundhed.

3.11 Råstoffer og affald

Eksisterende forhold

Der er ingen kendte råstofressourcer i projektområdet, og råstofindvinding er forbudt i fredningsbestemmelserne for området, hvorfor det er lagt til grund, at etableringen af søen ikke betyder indgreb i en råstofressource samt et potentiel materielt gode.

Vurdering af påvirkninger

Projektets råstofforbrug vil alene være brændstof. Ligeledes vil projektet alene generere affald forbundet med arbejdernes daglige forbrug.

Der skal ikke tilføres råstoffer for at etablere søen. Anlægsarbejdet vil bestå i at udgrave søen og genindbygge det opgravede materiale rundt om søen indenfor projektområdet.

Der forventes ingen særlige affaldsmængder fra anlægsarbejdet, og affaldet vil i givet fald blive bortskaffet efter gældende regler.

Det kan således udelukkes, at projektet vil medføre væsentlige virkninger i forhold til råstoffer og affald.



3.12 Miljømæssige afledte socioøkonomiske konsekvenser

Vurdering af påvirkninger

Som beskrevet under materielle goder vil der inddrages landbrugsjord, hvorfor ejeren af jorden vil blive kompenseret økonomisk for arealerne.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige miljømæssigt afledte socioøkonomiske virkninger for landbrugssektoren. Der vurderes ikke at være andre miljøpåvirkninger, der kan føre til afledte socioøkonomiske virkninger.

Det kan derfor udelukkes, at der vil være væsentlige afledte socioøkonomiske konsekvenser af projektet.

3.13 Natura 2000 foreløbig vurdering

Den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a planlægges etableret i Saksfjed Inddæmning i den vestlige del af Natura 2000 område "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog – Rødsand nr. 173". Formålet med denne foreløbige vurdering er at vurdere, om det allerede på det foreliggende grundlag kan udelukkes, at projektet hverken direkte eller indirekte vil kunne have væsentlige negative påvirkninger af Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger.

3.13.1 Natura 2000 område "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog – Rødsand nr. 173"

Den nye sø vil blive placeret i Saksfjed Inddæmning indenfor den vestlige del af Natura 2000 område "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog – Rødsand nr. 173". Natura 2000 området dækker 79.069 ha og består af Habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F82, F83, F85, og F86. Saksfjed inddæmning lidt øst for Hylldtofte Østersøbad er en del af habitatområde H152 og F83, der har følgende arter på udpegningsgrundlaget:

Table 1: Arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 152 (H152) og fuglebeskyttelsesområde nr. 83 (F83)

Udpegningsgrundlag for H152	Udpegningsgrundlag for F83
Skævn vindelsnegl	Skarv (ynglende)
Eremit	Rørdrum (ynglende)
Stor vandsalamander	Knopsvane (rastende)
Bredøret flagermus	Sangsvane (rastende)
Damflagermus	Sædgås (rastende)
Gråsæl	Mørkbuget knortegås (rastende)
Spættet sæl	Hvinand (rastende)
	Lille skallesluger (rastende)
	Havørn (ynglende)
	Rørhøg (ynglende)
	Blishøne (rastende)
	Klyde (ynglende)
	Splitterne (ynglende)
	Fjordterne (ynglende)
	Havterne (ynglende)
	Dværgterne (ynglende)
	Mosehornugle (ynglende)



Følgende terrestriske habitatnaturtyper er kortlagt og på udpegningsgrundlaget i Natura 2000 område nr. 173. De habitatnaturtyper, der findes i nærheden af, men udenfor projektområdet, er angivet med fed skrift. De habitatnaturtyper, der er angivet med normal skrift, er ikke registreret i nærheden af projektområdet.

- **Flerårig vegetation på strande (1220)**
- **Strandenge (1330)**
- **Hvide klitter (2120)**
- **Grå klit og grønsværsklit (2130)**
- Forklit (2110)
- **Kalkoverdrev (6210)**
- Surt overdrev (6230)
- **Tidvis våde enge (6410)**
- Bøg på Kalk (9150)
- **Egeblandskov (9160)**
- **Elle og askeskov (91E0)**

Der er ved DEVANO kortlægninger registreret 7 forskellige terrestriske lysåbne habitatnaturtyper, samt to skovtyper i den del af Natura 2000 området, der ligger i nærheden af projektområdet, hvoraf kun klitlavning (2190) ikke er på udpegningsgrundlaget. Udbredelsen af habitatnaturen og habitattyperne er vist på figur 2. Den eksakte udbredelse af de enkelte habitatnaturtyper indenfor et areal med habitatnatur er svært at opgøre, da der er tale om flydende overgange mellem habitatnaturtyper, der ligner hinanden. Et areal med habitatnatur kan således være en mosaik af flere habitatnaturtyper.

Figur 3: Udbredelse af habitatnaturtyper i Saksfjed Inddæmning indenfor Natura 2000 område nr. 173.



Note: Kortet er baseret på punktbesigtigelser, samt flade besigtigelser i forbindelse med DEVANO kortlægninger i perioden 2001-2011.



3.13.2 Foreløbig vurdering

Projektets belastninger i anlægsfasen vil fortrinsvist bestå af arealinddragelsen og den visuelle og støjmæssige forstyrrelse, anlægsarbejdet vil medføre ved håndtering af jord, heraf bortgravning af jord udspreddning/genindbygning af jord. Som tidligere beskrevet kan det udelukkes, at vibrationer, luft og lokalklima kan give anledning til væsentlige påvirkninger af Natura 2000 området.

I driftsfasen vil projektets belastninger bestå i, at ændringer i afvandingsforhold potentielt kan medføre, at grundvandstanden hæves.

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om det kan udelukkes, hvorvidt projektets belastninger medfører en væsentlig direkte eller indirekte negativ påvirkning af Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger. Væsentlighedsbegrebet skal ses i forhold til bevaringsmålsætningerne i området, herunder bestandsudviklingen /2/. Påvirkningen kan være både væsentlig negativ og væsentlig positiv. Påvirkningen er væsentlig, hvis den bevirker, at gunstig bevaringsstatus ikke kan opretholdes, eller hvis den har national betydning ved f.eks. at skade sjældne arter eller naturtyper. Påvirkningen er som udgangspunkt ikke væsentlig, hvis den forårsager negative udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype, eller hvis der sker en naturlig retablering af naturens tilstand inden for ca. et år.

Habitatområde H152

Projektområdet ligger udenfor arealer, hvor der forekommer habitatnatur. Det nærmeste areal med habitatnatur ligger syd for projektområdet og er fortrinsvist strandeng (1330), tidvis våd eng (6410) og indslag med grå klit og grønsværsklit (2130). I Tabel 2 er vist en oversigt over habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for H152, samt angivet, hvorvidt det er vurderet at være relevant at foretage en foreløbig vurdering af påvirkninger. Marine arter er vurderet ikke relevante, idet projektets belastninger forekommer på land og ikke vurderes at række ud i havet. De terrestriske habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, som er vurderet ikke at være relevante, forekommer ikke i eller i nærheden af projektområdet. Ud fra en konservativ miljøfaglig betragtning er 1 km afstand sat som den afstand, hvor en påvirkning af de nævnte habitatnaturtyper og arter gennem projektets belastninger med sikkerhed kan udelukkes.

Tabel 2: Oversigt over habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for H152, samt angivelse af, hvorvidt det er vurderet relevant at foretage en foreløbig vurdering

Udpegningsgrundlag	Foreløbig vurdering	Bemærkning
Habitatnaturtyper		
Flerårig vegetation på strande (1220)		Påvirkes ikke
Elle og askeskov (91E0)		Påvirkes ikke
Strandenge (1330)	X	
Hvide klitter (2120)		Påvirkes ikke
Grå klit og grønsværsklit (2130)	X	
Forklit (2110)		Påvirkes ikke
Kalkoverdrev (6210)		Påvirkes ikke
Surt overdrev (6230)		Påvirkes ikke
Tidvis våde enge (6410)	X	
Bøg på Kalk (9150)		Påvirkes ikke
Egeblandskov (9160)		Påvirkes ikke
Arter		
Skæv vindelsnegl	X	
Eremit	X	



Notat

Stor vandsalamander	X	
Bredøret flagermus	X	
Damflagermus	X	
Gråsæl		Påvirkes ikke
Spættet sæl		Påvirkes ikke

Nedenfor er foretaget en foreløbig vurdering af påvirkninger af arter og habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for H152, hvor det er vurderet relevant at foretage en foreløbig vurdering.

Habitatnaturtyper

Habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget er vurderet under ét, da det nærmeste areal med habitatnatur er en mosaik af strandeng (1330), tidvis våd eng (6410), og indslag med grå klit og grønsværsklit (2130), hvoraf 6410 Tidvis våd eng og 1330 strandeng udgør hovedparten af arealet. I anlægsfasen vil anlægsarbejdet foregå på arealer, der i dag er landbrugsjord i omdrift. To af projektets belastninger vurderes at kunne have en potentiel virkning på habitatnaturtyper; anlægsarbejdet og vandstandshævning. Da alt anlægsarbejde foregår indenfor projektområdet, vurderes dette ikke at påvirke habitatnaturtypen strandeng, da denne ligger udenfor projektområdet.

Det kan ikke helt udelukkes at der vil ske en lille stigning (5-10 cm) i grundvandspejlet syd for projektområdet. Vurderingen bygger på at grundvandspejlet at dømmes efter vandspejlet de eksisterende strandsøer syd for projektområdet allerede er tæt på kote 0,00 m DVR90. En grundvandstandshævning på 5-10 cm vurderes ikke at kunne påvirke habitatnaturen syd for projektområdet væsentligt, da habitatnaturtyperne primært er våde naturtyper.

Anlægsarbejdet vil heller ikke påvirke habitatnaturtyper, der ligger i større afstand fra projektområdet, da anlægsarbejdet foregår indenfor projektområdet og grundvandstandshævningen på 5-10 cm kun potentielt vil forekomme umiddelbart syd for projektområdet. Det vurderes, at en lokal hævnings af vandstanden vil være mulig og uden væsentlig negativ påvirkning, men til gavn for de naturtyper, som ønskes bevaret og udviklet indenfor Natura 2000 området. Omfanget af nye naturtyper og levesteder vurderes ikke at være væsentligt i forhold til opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller i forhold til bestandsudviklingen på nationalt niveau. Ingen af de udpegningsarter eller -naturtyper, som får gavn af projektet, er sjældne eller særligt tilknyttet Saksfjed Inddæmningen. Projektet medfører, at der på sigt opstår nye naturområder, som med tiden kan udvikle sig til habitatnatur, primært kystlagune og strandsø (*1150) men også tidvis våd eng (6410), strandeng (1330) og grå/grøn klit (2130).

Projektet vurderes at kunne medvirke til målopfyldelsen af Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen ved at udvide eksisterende forekomster af nogle af de specifikke habitatnaturtyper, som i Natura 2000-planen er målsat til udvidelse (kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), rigkær (7230), tidvis våd eng (6410)). Sidstnævnte naturtype vil dels blive fremmet ved en lokal hævnings af vandstanden syd for det nyetablerede naturområde og dels ved udvikling af denne naturtype i selve projektområdet. Udvidelsen vil desuden ske inden for et af de områder, som i Natura 2000-handleplanen er udpeget som potentielt område for ny habitatnatur. Det kan således udelukkes, at projektet vil have en væsentlig negativ påvirkning af habitatnaturtyper i Habitatområde H152.

Skæv vindelsnegl

Arten vurderes at kunne gavnnes af projektet, da den lever både i våde naturtyper, som søer og vandhuller, og på tidvis våde engarealer, og en hævet vandstand vil øge arealet af våde habitater. Der er på nuværende



Notat

tidspunkt ingen egnede habitater for arten indenfor projektområdet, og den er ikke fundet i Saksfjed Inddæmning /1/. En væsentlig negativ påvirkning af skæv vindesnegl kan således udelukkes.

Eremit

Vurderes ikke at blive påvirket af projektet, da den ikke forekommer i Saksfjed inddæmning. Nærmeste observation af eremitbille på Lolland var i 1999 ved Krenkerup Gods nær Sakskøbing/5/. En væsentlig negativ påvirkning af eremit kan således udelukkes.

Stor vandsalamander

Findes i vandhullerne i nærheden af projektområdet, men projektområdet indeholder ingen egnede yngle- eller rastelokaliteter. Stor vandsalamander vurderes at blive gavnet af projektet, da der skabes bedre raste- og fødesøgningslokaliteter rundt om søen, samt nye ynglelokaliteter i de planlagte 3 vandhuller. En væsentlig negativ påvirkning af stor vandsalamander kan således udelukkes.

Bredøret flagermus

Er ikke fundet i Saksfjed i forbindelse med miljøkortlægnings forud for VVM-redegørelsen /1/, hvor der er anvendt flagermus detektorer til at registrere arter, der forekommer ved Hyllekrog. Derudover indeholder projektområdet ingen egnede yngle- og rastelokaliteter, da der ikke vokser træer på arealet. Arten vurderes således ikke at blive påvirket af projektet. En væsentlig negativ påvirkning af bredøret flagermus kan således udelukkes.

Damflagermus

Kan forekomme indenfor projektområdet, da der er registreret et muligt kald af arten ved Hyllekrog i forbindelse med miljøkortlægningen forud for VVM-redegørelsen /1/. Arten vurderes at kunne gavnnes af projektet, da den jager over åbne vandflader /6/. Projektet vurderes ikke at kunne påvirke arten negativt, da der ikke vokser træer på arealet, og det dermed ikke påvirker yngle- og rastelokaliteter. En væsentlig negativ påvirkning af damflagermus kan således udelukkes.

Det kan på denne baggrund udelukkes, at etablering af den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a vil medføre en væsentlig negativ virkning på habitatområde H152s udpegede naturtyper og arter.

Fuglebeskyttelsesområde F83

I anlægsperioden vil der potentielt forekomme lokale forstyrrelser som følge af støj og anlægstrafik af fugle, der raster på marken. I Tabel 2 er vist en oversigt over fuglearter på udpegningsgrundlaget for F83, samt angivet hvorvidt, det er vurderet at være relevant at foretage en foreløbig vurdering af påvirkninger. I forhold til fugles følsomhed er støj generelt den belastning, der potentielt kan føre til den største påvirkning. Ud fra en konservativ miljøfaglig betragtning er en afstand på 1 km sat som den afstand, hvor en påvirkning af de nævnte arter gennem projektets belastninger med sikkerhed kan udelukkes, og hvor en foreløbig vurdering ikke vil være relevant.

Tabel 3: Oversigt over arter på udpegningsgrundlaget for F83, samt angivelse af, hvorvidt det er vurderet relevant at foretage en foreløbig vurdering

Udpegningsgrundlag	Foreløbig vurdering	Bemærkning
Skarv (ynglende)		Påvirkes ikke



Rørdrum (ynglende)	X	
Knopsvane (rastende)	X	
Sangsvane (rastende)	X	
Sædgås (rastende)	X	
Mørkbuget knortegås (rastende)	X	
Hvinand (rastende)		Påvirkes ikke
Lille skallesluger (rastende)		Påvirkes ikke
Havørn (ynglende)		Påvirkes ikke
Rørhøg (ynglende)	X	
Blishøne (rastende)		Påvirkes ikke
Klyde (ynglende)		Påvirkes ikke
Splitterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Fjordterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Havterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Dværgterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Mosehornugle (ynglende)		Påvirkes ikke

Når den nye sø er etableret, vil alle fuglearter på udpegningsgrundlaget i større eller mindre omfang få gavn af de nye naturområder som raste-, yngle- og fourageringsområder. Nedenfor er foretaget en foreløbig vurdering af påvirkninger af arter på udpegningsgrundlaget, inddelt i rastende og ynglende fugle.

Rastende fugle

På udpegningsgrundlaget er der 7 arter af fugle, der potentielt raster indenfor F83. Der er foretaget en foreløbig vurdering for alle rastende fuglearter under ét. Da projektområdet består af dyrket mark, vurderes det kun at være knopsvane, sangsvane, sædgås og mørkbuget knortegås, der kan bruge projektområdet til rast. De andre rastende arter på udpegningsgrundlaget vurderes kun at forekomme i de marine områder. Området, der forstyrres, er ubetydeligt i forhold til det samlede areal indenfor F83, der egner sig som rastelokaliteter, da det kun udgør ca. 59 ha af det samlede areal på 32.960 ha, F83 dækker, svarende til 0,1 %. Da der er tale om et landbrugsareal, er projektområdet ikke særligt egnet som rastelokalitet, og de største og vigtigste arealer til rastende fugle forekommer i F83 på strandengsarealerne ud mod Rødsand Lagune, samt på øerne i lagunen og på Hyllekrog Tangen. Derudover er der tale om en midlertidig påvirkning, da anlægsarbejdet kun forventes at vare 4-6 måneder. Det kan derfor udelukkes, at der vil være en væsentlig negativ påvirkning i anlægsfasen på rastende fugle. I driftsfasen vil søen udgøre en egnet rastelokalitet for både svaner, ænder og gæs, og projektet har dermed en væsentlig positiv påvirkning i driftsfasen.

Ynglende fugle

Der er foretaget en foreløbig vurdering for alle ynglende fuglearter under ét. Anlægsarbejdet påvirker ikke arealer, der er egnede som ynglelokalitet for nogen af de ynglende fugle på udpegningsgrundlaget, da det er landbrugsjord. Rørhøg og rørdrum kan potentielt yngle på engarealerne sydøst for projektområdet. Der er således fundet ét ynglende par af rørhøg syd-øst for projektområdet under miljøkortlægningen forud for VVM-redegørelsen. Det kan ikke udelukkes at strandengen og rørsumpen også kunne huse ét par af rørdrum. En potentiel forstyrrelse af et ynglepar i én ynglesæson af hver af de to arter har ingen virkning på bestanden. Det kan derfor udelukkes, at der vil være en væsentlig negativ påvirkning af ynglende fugle. I



Notat

driftsfasen vil alle de ynglende fugle på udpegningsgrundlaget i større eller mindre grad gavnes af projektet, da der skabes nye fødesøgningsområder (alle arter) og ynglelokaliteter (særligt blishøne, rørhøg og rørdrum). Det kan derfor udelukkes, at der vil være en væsentlig negativ påvirkning i anlægsfasen på ynglende fugle.

Der vurderes samlet set, at det kan udelukkes, at der vil være væsentlige negative påvirkninger på fuglebeskyttelsesområde F83 og fuglene på områdets udpegningsgrundlag.



3.13.3 Samlet foreløbig vurdering for Natura 2000-område nr. 173

Det kan udelukkes, at projektet vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området i henhold til habitatdirektivets § 7 stk. 1. Det kan også udelukkes, at projektet vil medføre væsentlige negative påvirkninger af bilag II-arter eller bilag I habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Det kan således allerede med baggrund i en foreløbig vurdering udelukkes, at projektet hverken direkte eller indirekte vil kunne have væsentlige negative påvirkninger af Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger. Projektet vurderes derimod at kunne medvirke til målopfyldelsen af Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen ved at udvide eksisterende forekomster af nogle af de specifikke habitatnaturtyper, som i Natura 2000-planen er målsat til udvidelse. Projektet vurderes også at gavne flere af fuglearterne på udpegningsgrundlaget, da søen vil kunne fungere som raste- og ynglelokalitet. Desuden vurderes projektet at gavne damflagermus, skæv vindelsnegl og stor vandsalamander.

I nærheden af projektet er der etableret to vindmølleparker (Rødsand 1 og Rødsand 2). Herudover er der udført en VVM for etablering af den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst). Afstanden til dette projekt er ca. 2 km. I dag anvendes projektområdet til dyrkning af korn og majs, og arealet er derfor påvirket af landbrugsdrift. Der vurderes ikke at være nogen kumulerende virkning med andre anlæg eller kommende anlægsprojekter, da afstanden til disse er for stor. Ved at arealet indenfor projektområdet, der udlægges til sø og lysåben natur udtages af landbrugsdriften, forventes den eksisterende næringsstofbelastning til Natura 2000 området at falde, hvilket vil være til gavn for de omkringliggende habitatnaturtyper. Det kan dermed på forhånd udelukkes, at der vil være væsentlig kumulerende virkninger ved etablering af søen.



3.14 Bilag IV arter

Eksisterende forhold

Der er ikke konstateret yngle- eller raste områder for bilag IV arter i projektområdet. Vest for projektområdet ved Hyldtofte Østersøbad og øst for projektområdet ved Hyllekrog er registreret paddearterne grønbroget tudse, springfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Ved Hyllekrog er derudover registreret flere arter af flagermus, herunder troldflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, sydflagermus, samt et muligt kald af damflagermus /4/.

Vurdering af påvirkninger

Der er ikke konstateret yngle- eller raste områder for bilag IV arter i projektområdet. Vest for projektområdet ved Hyldtofte Østersøbad og øst for projektområdet ved Hyllekrog er registreret paddearterne grønbroget tudse, springfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Ved Hyllekrog er derudover registreret flere arter af flagermus, herunder troldflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, sydflagermus, samt et muligt kald af damflagermus.

Projektet vurderes ikke at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller forringe den økologiske funktionalitet af området. Potentielt negative påvirkninger af bilag IV vil begrænse sig til anlægsfasen, hvor der vil blive udført jordarbejder, og projektområdet forstyrres af anlægstrafik. De arealer, som inddrages til projektet, er landbrugsarealer i omdrift, som kun i meget begrænset omfang kan have betydning som fødesøgningsområder, særligt når de dyrkes med afgrøder som f.eks. byg. Da projektområdet dermed ikke er egnet levested for bilag IV padderne og afstanden til ynglelokaliteter er stor, vurderes kørsel med anlægsmaskiner og eventuelle trafikdrab på padder ikke at være væsentlig. Ligeledes vil anlægstrafikken ikke være til fare for flagermus, da anlægsarbejdet sker om dagen.

Det vurderes ikke, at støj, støv og emissioner til luft fra projektet udgør en væsentlig påvirkning for de bilag IV arter, der forekommer i nærheden af projektområdet. Støj, støv- og emissionsniveauet vil være sammenlignelige med det, der forekommer fra landbrugsmaskiner på arealet i dag. I forhold til landbrugsdriften vil belastningen dog være mere koncentreret i udbredelse og tid, idet aktiviteterne er koncentreret i hhv. projektområdet og anlægsperioden for den nye sø. Ingen af arterne er særligt følsomme overfor støj, støv og luft emissioner, og belastningerne vurderes ikke at føre til væsentlige påvirkninger af arterne.

Skabelsen af en ny sø og tilknyttede engarealer vil særligt gavne padderne, samt damflagermus. I driftsfasen vil der også være skabt en række habitater, der potentielt kan fungere som yngle- og rasteområder for bilag IV padderne.



3.15 Klimapåvirkninger og klimaændringer

Eksisterende forhold

Projektområdet ligger udenfor tætbebyggede arealer, med næsten en kilometer til nærmeste bebyggelse, i et intensivt landbrugsområde, beliggende kystnært ved Sydlolands kyst. Den fremherskende vindretning er sydvest.

Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen vil der blive anvendt maskiner til jordarbejdet. Der er ikke udført beregninger på emissioner af drivhusgasser i anlægsfasen, men anlægsarbejdet vurderes at være så ubetydeligt i sit omfang, at dette ikke kan have nogen væsentlig virkning på klimaet. Etablering af søen vurderes ikke at være sårbart overfor klimaændringer. Eventuelle ændringer i nedbørsmængden vurderes at være af et omfang, der ikke vil have væsentlig indflydelse på saliniteten i søen.

3.16 Kumulative påvirkninger

Eksisterende forhold

I nærheden af projektet er der etableret to vindmølleparker (Rødsand 1 og Rødsand 2). Anlægsarbejderne til etablering af den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst) vil starte samtidig med etablering af Strandholm Sø. Afstanden til dette projekt er ca. 2 km. I dag anvendes projektområdet til dyrkning af korn og majs, og arealet er derfor påvirket af landbrugsdrift.

Vurdering af påvirkninger

Mulige negative kumulative påvirkninger i anlægsfasen vil kunne forårsages af næringstilførsel, støj, vibrationer og emissioner.

Der vurderes ikke at være negative kumulerende virkninger ved etablering af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a. Projektet udføres på eksisterende landbrugsjord, og nærmeste bebyggelse er beliggende knapt en km fra nærmeste bebyggelse (Hyldtofte Østersøbad). Afstanden til andre større anlægsprojekter vurderes også at være for stor til, at der kan være en kumulerende virkning. Da den del af projektområdet, der udlægges til sø og lysåben natur, udtages af landbrugsdrift, vurderes næringsstofsbelastningen til det omkringliggende miljø at falde. Søen er derudover placeret mindst 30 m væk fra nærmeste dyrkede mark, for at mindske næringsstofsbelastningen til søen, når nabomarker gødes.

Etablering af anden ny natur og nye vandhuller vil foregå før og efter etablering af den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a. De væsentligste belastninger med potentielle negative påvirkninger vil forekomme i anlægsfasen til etablering af ny natur og vandhuller/sø. Da anlægsfasen til øvrig ny natur og vandhuller ikke vil foregå samtidig med etablering af den nye sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a, vurderes det at kunne udelukkes, at der vil være væsentlige kumulative påvirkninger fra etablering af disse.

Det vurderes, at søen og det omkringliggende naturområde i driftsperioden kan skabe bedre forbindelse mellem den eksisterende kystnære natur og naturområder i den nordlige del af Saksfjed Inddæmning.



3.17 Grænseoverskridende påvirkninger

Der vurderes ikke at være grænseoverskridende virkninger ved etablering af en sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a, da projektets belastninger kun berører projektområdet og de nærmeste naboarealer på Sydlolland.

3.18 Sammenfatning

Det kan med baggrund i miljøvurderingen og den foreløbige Natura 2000 vurdering udelukkes, at etableringen af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a i Saksfjed Inddæmning vil have negative og væsentlige virkninger på naturforhold. Ved etableringen inddrages landbrugsland, der udlægges til et større naturområde til gavn for fugle, flora og øvrig fauna, herunder især padder. Derudover skabes der nye rekreative muligheder i området. Etablering af en sø vil kræve, at vandstanden i området hæves lokalt ved at tilkaste en delstrækning af den sydlige grøft og grøblerender indenfor projektområdet. Ved ændringer af afvandingsforholdene vil der blive taget hensyn til de omkringliggende landbrugsarealer.

Projektet vurderes ikke at have væsentlige negative virkninger på befolkning, herunder på sundhed, friluftsliv, og kulturarv.

4 Referencer:

- /1/ Femern A/S, 2013, VVM – redegørelse for den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst)
- /2/ Guldborgsund Kommune, Lolland Kommune og Naturstyrelsen, 2012. Natura 2000-handleplan. Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Natura 2000-område nr. 173. Habitat-område H 152. Fuglebeskyttelsesområde F 82, F 83, F 85 og F86.
- /3/ Kulturarv.dk, 2014, <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>
- /4/ FEBI, 2013, FEHMARNBELT FIXED LINK, Fauna and Flora – Bats, Bats of the Fehmarnbelt Area – Baseline, Report No. E3TR0016 Volume I pp 119
- /5/ DMU, 2004, Eremit (*Osmoderma eremita*) - teknisk anvisning til ekstensiv overvågning
- /6/ H. Baagøe og T. S. Jensen, 2007, Dansk Pattedyratlas, Gyldendal
- /7/ FEIA 2014, Miljøvurdering etablering af vandhuller 1-10, mose og lysåben natur.